

กฎหมายอาญา

มาตรา 1 - 58 , 107 - 208

(บรรยายครั้งที่ 3)

อ.นวัฒน์ กลิ่นรัตน์

27 กรกฎาคม 2567

ม.137 แจ้งเท็จแก่เจ้าพนักงาน

ม.172 แจ้งเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

ม.173 มิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานสืบสวนคดีอาญาว่ามีการกระทำความผิด

ม.174 ว.2 แจ้งตาม 172 หรือ 173 เป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น

ม.181 ถ้าการกระทำความผิดตาม ม.174...

(1) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไป

(2) เป็นการกระทำในกรณีแห่งข้อหาว่า ผู้ใดกระทำความผิด ที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 173 รู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแจ้ง

ข้อความแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้ มีอำนาจ
สืบสวนคดีอาญาว่ามิได้มีการกระทำความผิด

องค์ประกอบ

1. รู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

2. แจ้งข้อความเท็จว่ามิได้มีการกระทำความผิดอาญา

มาตรา 172 ระวังโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 173 ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

แสดงว่ากฎหมายถือว่าการแก่งผู้อื่นทั้ง ๆ ที่ไม่ได้มีความผิดอาญา
ใด ๆ เกิดขึ้นมาก่อน เป็นการกระทำที่มีความชั่วร้ายมากกว่าการ
บิดเบือนข้อเท็จจริงในกรณีที่มีความผิดทางอาญาเกิดขึ้นอยู่แล้ว
ดังนั้นการปรับโทษให้ถูกต้องว่าเป็น 172 หรือ 173 จึงมีความสำคัญ

ม.137 แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่น
หรือประชาชนเสียหาย

ม.172 แจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงาน
สอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาซึ่งอาจทำให้ผู้อื่น
หรือประชาชนเสียหาย

ฎ.4109/2565 การกระทำของจำเลยเป็นเพียงการแจ้งข้อความอัน
เป็นเท็จที่ไม่เกี่ยวกับความผิดอาญา จึงเป็นความผิดตาม ป.อ
มาตรา 137 อันเป็นบททั่วไปซึ่งเป็นบทเบา

ตัวอย่างแจ้งเท็จที่เนื้อเรื่องที่แจ้งไม่เกี่ยวกับความผิดอาญา

ฎ. 4109/2565 จำเลยแจ้งวันเดือนปีที่เกิดเป็นความเท็จและจำเลยใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนซึ่งเป็นเลขประจำตัวประชาชนของ นายจอ โดยอ้างว่าจำเลยชื่อนายจอ ซึ่งเป็นบุตรของนางยอและนายสอ ตามสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ 23/12 ซึ่งเป็นข้อมูลเท็จ ต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานบัตรประจำตัวประชาชนและงานทะเบียนทั่วไป ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวงจังหวัดเชียงราย จำเลยจึงมีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตาม ป.อ. มาตรา 137 และฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการตาม ป.อ มาตรา 267

มีการกระทำผิดเกิดขึ้น โทกว่าผู้เสียหายร่วมกระทำผิดด้วย เป็น 172

ฎ 2249/2515 เมื่อนายกวางถูกฆ่าตาย จำเลยได้แจ้งแก่ สตอ.ชั้นผู้ซึ่ง
ออกไปสืบสวน และได้ให้การแก่ พตต.ไชยวัฒน์พนักงานสอบสวนว่าเห็นนายทวิ
ร่วมกับนายสมและนายฮวดฆ่านายกวาง พตต.ไชยวัฒน์จึงจับกุมนายทวิมา
ดำเนินคดี ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงจำเลยไม่เห็นนายทวิร่วมในการฆ่านายกวาง
เลย ความผิดของจำเลยเข้าบทมาตรา 172 เพราะเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ
เกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญา การที่จำเลยแจ้งความกล่าวหา เป็นเรื่องมีคนร้ายฆ่านายกวางตายซึ่งได้มี
การกระทำผิดเกิดขึ้นจริง หาได้แจ้งความกล่าวหาโดยมิได้มีการกระทำ
ความผิดเกิดขึ้นไม่ ข้อความอันเป็นเท็จนั้นมีเฉพาะตอนที่จำเลยแจ้งว่าจำเลยเห็น
นายทวิเป็นคนร้ายที่ร่วมกระทำผิดด้วยคนหนึ่งเท่านั้น จำเลยจึงหามีความผิด
ตามมาตรา 173 (ฟ้อง 174 ด้วย แต่ศต.ยกเพราะโจทก์ไม่ได้สืบว่าจำเลยแกล้ง จ.
ไม่อุทธรณ์)

มีการกระทำผิดเกิดขึ้นผิด 172 (ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายจำเลยเป็นคนทำ)

ฎ 1275 / 2519 จำเลยฝ่ายเดียวเป็นผู้ใช้อาวุธปืนยิง
ผู้เสียหาย แล้วไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนว่าผู้เสียหายใช้มีด
แทงพยายามชิงทรัพย์จำเลยโดยผู้เสียหายมิได้กระทำผิด จำเลยมี
ความผิดฐานพยายามฆ่าและผิดฐานแจ้งความเท็จตามมาตรา
172 อีกกระทงหนึ่ง
(ต้องตอบว่าผิด 174 และ 181(1) ด้วย)

รู้แล้วว่ามีได้มีการฆ่าโคโดยไม่ได้รับอนุญาตผิด 173

ฎ 627/2515 จำเลยและผู้เสียหายมีอาชีพขายเนื้อโคกระบือ วันเกิดเหตุผู้เสียหายไม่ได้รับอนุญาตให้ฆ่ากระบือ จำเลยแจ้งตำรวจว่าเนื้อบนเขียงผู้เสียหายเป็นเนื้อกระบือ ให้จับผู้เสียหายถ้าไม่จับจะไปเอาตำรวจที่อื่นมาจับ เพื่อให้ผู้เสียหายต้องรับโทษ โดยจำเลยรู้ว่าเนื้อดังกล่าวเป็นเนื้อโคซึ่งผู้เสียหายได้รับอนุญาตให้จำหน่าย เช่นนี้ เป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยประสงค์จะให้เจ้าพนักงานดำเนินคดีกับผู้เสียหายฐานฆ่ากระบือและจำหน่ายเนื้อกระบือโดยไม่ได้รับอนุญาต การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 173 ซึ่งเป็นบทเฉพาะ ประกอบด้วยเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 174

รู้อยู่แล้วว่าเป็นเช็คที่ไม่มีมูลค่าความผิด 173

ฎ 1088/2536 จำเลยมิได้แลกเช็คจาก ศ. เพียงแต่รับสมอ้าง จึงไม่เป็นผู้ทรงเช็คโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่จำเลยไปแจ้งความแก่พนักงานสอบสวนว่าเป็นผู้ทรงโดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นเช็คที่ไม่มีมูลค่าความผิดเพราะโจทก์มิได้ลงวันที่สั่งจ่าย เพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่โจทก์อันจะแก่งให้โจทก์ต้องรับโทษ จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 173 ประกอบมาตรา 174 วรรคสอง เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 173 ประกอบ มาตรา 174 วรรคสอง ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้วย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา 137 ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก และไม่เป็นความผิดตาม มาตรา 172

รู้อยู่แล้วว่าเขาไม่ได้ลักทรัพย์ตนไป ผิด 173

ฎ 8611/2553 เหตุที่สร้อยคอทองคำพร้อมเครื่องพระเลี่ยมทองคำของจำเลย
สูญหายไปเพราะเกิดจากการทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันระหว่างจำเลยกับโจทก์ร่วมและ
ตกไปในคูน้ำคร่าข้างทาง การที่จำเลยยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวว่าจำเลยเห็นโจทก์ร่วมหยิบ
เอาเศษสร้อยคอทองคำของจำเลยไปและได้แจ้งความแก่พนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีโจทก์
ร่วมในข้อหาลักทรัพย์จึงเป็นข้อความอันเป็นเท็จ โดยจำเลยรู้ว่ามิได้มีการกระทำผิดใน
ข้อหาลักทรัพย์เกิดขึ้น แต่กลับไปแจ้งความแก่พนักงานสอบสวนดังกล่าวว่าได้มีการกระทำ
ผิดข้อหาลักทรัพย์อันเป็นเท็จดังกล่าวเพื่อให้พนักงานสอบสวนเชื่อว่าได้มีความผิดข้อหาลัก
ทรัพย์เกิดขึ้นเพื่อให้โจทก์ร่วมได้รับโทษ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานแจ้ง
ข้อความอันเป็นเท็จตาม**ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 มาตรา 174 วรรคสอง**
ประกอบมาตรา 173 นอกจากนี้ จำเลยยังมีเจตนาแจ้งความเพื่อให้พนักงานสอบสวน
ดำเนินคดีแก่โจทก์ร่วมอันเป็นการใส่ความโจทก์ร่วมต่อบุคคลที่สามเพื่อให้โจทก์ร่วมถูกดูหมิ่น
เกลียดชังและเสียชื่อเสียง การกระทำของจำเลยจึงเป็นการหมิ่นประมาทโจทก์ร่วมอีกด้วย

แจ้งว่ารถถูกคนร้ายชิงทรัพย์ไปเพื่อโกงบริษัทเช่าซื้อ

ฎ.7799/2543 ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามปอ.ม. 173 ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่จำเลยรู้ว่ามีได้มีการกระทำ ความผิดเกิดขึ้น แต่กลับแจ้งแก่พนักงานสอบสวนว่ามีคนร้ายสองคนร่วมกันชิงทรัพย์รถจักรยานยนต์ที่จำเลยเช่าซื้อมาจากบริษัทเมืองตาก จำกัด ไปเพื่อมิให้บริษัทดังกล่าวยึดรถจักรยานยนต์คืนจากจำเลยเนื่องจากจำเลยค้างชำระค่าเช่าซื้อนั้น นอกจากจะเป็นการกระทำที่มุ่งถึงแต่ประโยชน์ส่วนตนโดยมิได้คำนึงถึงความเสียหายของบริษัทที่ให้จำเลยเช่าซื้อรถจักรยานยนต์แล้ว ยังก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการที่ต้องสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดตามจำเลยแจ้งความอีกพฤติการณ์แห่งคดีจึงเป็นเรื่องร้ายแรง ที่ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจไม่รอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยนั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งรูปคดีแล้ว

แจ้งเท็จว่ารถยนต์หาย เพื่อไปเคลมประกัน เป็นความผิด 173

ฎ.5584/2543 จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จว่ารถยนต์หาย แล้วนำรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไปแสดงต่อบริษัทประกันภัย เป็นการกระทำที่มีเจตนาเดียวคือมุ่งหมายเพื่อให้จะได้เงินจากบริษัทประกันภัยเป็นหลัก การกระทำต่าง ๆ ของจำเลยเป็นเพียงวิธีการเพื่อให้ได้รับเงินไปเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ.มาตรา 173, 267, 268 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตามมาตรา 173 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด

แก๊งกล่าวหาว่าในอาคารของบริษัทมีสิ่งของ
ผิดกฎหมายซุกซ่อนอยู่เป็น ทั้ง ๆ ที่ไม่มี เป็น
ความผิดมาตรา 173 ประกอบด้วยมาตรา 174 ว.2
บริษัทเป็นผู้เสียหายได้ (ฎ.1041/2542)

“แจ้งแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา”
DSI เป็นพนักงานสอบสวน อนุปปช.เป็นผู้มีอำนาจสืบสวน

ฎ. 3014/2560 การให้ถ้อยคำของจำเลยต่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และอนุกรรมการป.ป.ช.ว่า จำเลยถูกโจทก์ทำร้ายในห้องโดยสารเครื่องบินขนส่งสัมภาระระหว่างถูกควบคุมตัวจากจังหวัดนราธิวาสไปกรุงเทพมหานคร อันเป็นเท็จ ทั้งที่จำเลยรู้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เป็นการแจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่าได้มีการกระทำความผิดเพื่อจะแกล้งให้โจทก์ต้องรับโทษ เป็นความผิดตาม ปอ.มาตรา 174 วรรคสอง ประกอบมาตรา 173 และเมื่อเป็นความผิดบทเฉพาะแล้ว ก็ย่อมไม่จำเป็นต้องปรับบทความผิดตามมาตรา 137 อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานทั่ว ๆ ไปอีก

สิทธิผู้ต้องหา

ถ้าแจ้งความในฐานะเป็นผู้ต้องหาได้รับความคุ้มครอง
ตามปวิอ.มาตรา 134 เช่นเดียวกับเรื่องแจ้งความเท็จ
ผู้กระทำไม่มีความผิด ฎ.1093/2522, 144/2536,
4048/2528 และ 225/2508

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 134 เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเขาหา
พนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงาน
สอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดา
มารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้ง
ข้อหาให้ทราบ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 134/4 ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า

(1) ผู้ต้องหา^{มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้} ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

(2) ผู้ต้องหา^{มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการ} สอบปากคำตนได้

เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้

ถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนก่อนมีการแจ้งสิทธิ ตามวรรคหนึ่ง หรือก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรา 134/1 มาตรา 134/2 และ มาตรา 134/3 จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้

เป็นผู้ต้องหาฐานเล่นพนันสลากกินรวบก่อนแจ้งเท็จ

ฎ 225/2508 ร้อยตำรวจตรีกรมลกับพวกได้จับกุมจำเลยในข้อหาเล่นการพนันสลากกินรวบ ร้อยตำรวจตรีกรมลตรวจค้นตัวจำเลยได้บัตรรับฝากรถจักรยาน และกระดาษฟูลสแก๊ปมีเขียนเลข 2 ฉบับ จำเลยได้แจ้งว่าเป็นสลากกินรวบทั้ง 2 ฉบับ และชื่อจากโจทก์ ดังนี้ การที่จำเลยแจ้งแก่ร้อยตำรวจตรีกรมล จึงถือได้ว่าจำเลยได้กล่าวในฐานะเป็นผู้ต้องหาหรือเสมือนผู้ต้องหา ว่าเล่นการพนันสลากกินรวบ และจำเลยก็น่าจะเข้าใจเช่นนั้น การกระทำของจำเลยจึงไม่ใช่เป็นเรื่องแจ้งความเท็จ แต่เป็นการกล่าวแก้ในข้อที่ถูกเจ้าหน้าที่กล่าวหา จำเลยหามีความผิดฐานแจ้งความเท็จไม่

หลักที่ว่าผู้ต้องหาให้การอย่างไรก็ไม่ผิด
ฐานแจ้งความเท็จมีข้อยกเว้น 2 กรณี

- กรณีแรก ไม่ได้ให้การในฐานะเป็นผู้ต้องหา แต่
ไปให้การในฐานะผู้กล่าวหาอีกคดีหนึ่งซึ่งเป็นความ
เท็จ ก็มีความผิดได้เพราะให้การคนละฐานะกัน (ฎ
481/2484)

ฎ.481/2484 โจทก์ฟ้องว่าจำเลยสมคบกันใช้หอกมีดไม้ทำร้ายร่างกายนายเล้งบาดเจ็บสาหัสแล้วจำเลยที่ ๑ บังอาจเอาความเท็จไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ว่า นายเล้ง นายหลายเป็นคนร้ายลักมะม่วงในสวนของจำเลยที่ ๑ จึงขอให้ลงโทษ ศาลฎีกาเห็นว่า ข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑ ไม่ใช่กล่าวในคำให้การต่อสู้คดีของตน และเมื่อได้ความว่าจำเลยที่ ๑ ได้แจ้งแก่เจ้าพนักงานตำรวจว่า นายเล้งนายหลายเป็นคนร้ายลักมะม่วงของตน จนได้มีการสอบสวนขึ้นอีกคดีหนึ่งเช่นนี้คำกล่าวหานั้นก็เป็นที่จริง จำเลยจึงต้องมีความผิดฐานแจ้งความเท็จด้วยพิพาทษาแก่ให้ลงโทษจำเลยฐานแจ้งความเท็จตามศาลชั้นต้น

- กรณีที่สอง เป็นกรณีไปให้การก่อนเป็นผู้ต้องหา

ฎ 5346/2540 จำเลยแจ้งข้อความต่อพนักงานสอบสวนขณะปฏิบัติหน้าที่ว่า "ภายหลังเกิดเหตุรถชนกันแล้ว ผู้ขับขีรถสามล้อเครื่องได้หลบหนีไป" ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้วคนขับรถสามล้อเครื่องยังคงอยู่ในที่เกิดเหตุ การกระทำของจำเลยน่าจะทำให้พนักงานสอบสวนเสียหาย แม้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา 134 ผู้ต้องหาจะให้การหรือไม่ให้การเลยก็ได้ แต่ได้ความว่า จำเลยถูกจับเมื่อวันที่ 14 ก.พ. 2539 และถูกกล่าวหาว่าขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนทรัพย์สินผู้อื่นเสียหายไม่หยุดให้การช่วยเหลือ ไม่แสดงตนและแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ใกล้เคียง และแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นเสียหาย การที่จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จดังกล่าวตามฟ้องแก่เจ้าพนักงานในวันที่ 7 ก.พ. 2539 จึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเช่นนั้นแก่เจ้าพนักงานก่อนจำเลยถูกสอบสวนว่าได้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก หรือไม่ มิใช่เป็นการให้การของจำเลยในฐานะผู้ต้องหาในความผิดดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวนอันจะทำให้จำเลยไม่มีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตาม ป.อ. มาตรา 137

กฎ 7123/2557 ปวอ.มาตรา 134 วรรคหนึ่งกำหนดให้พนักงานสอบสวน
ต้องถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิดของ
ผู้ต้องหาเป็นประการแรก **ต่อจากนั้นจึงแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ
กระทำที่ถูกกล่าวหา แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ** รวมทั้งให้โอกาส
ผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตน ดังนั้น เมื่อ
เริ่มทำการสอบสวนพนักงานสอบสวนจึงมีอำนาจสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ
ตัวผู้ต้องหาและผู้ต้องหาที่มีหน้าที่ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง ตามบทบัญญัติ
ดังกล่าวซึ่งมีสภาพบังคับทางอาญาดังที่บัญญัติไว้ตามปอ มาตรา 367 ภายใต้
หลักเกณฑ์ที่พนักงานสอบสวนต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อกล่าวหาและ
แสดงข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่ตน ตามปวอ มาตรา 134 วรรคสี่ เพื่อให้การ
สอบสวนดำเนินต่อไปได้อย่างถูกต้องและชอบธรรม ส่วนการถามคำให้การ
ผู้ต้องหาอันเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งซึ่งปวอ มาตรา 134/4 บัญญัติให้เป็นหน้าที่
พนักงานสอบสวนต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ รวมทั้ง
สิทธิในการให้ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำ

ซึ่งเป็นขั้นตอนเมื่อผ่านการแจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาแล้ว ไม่อาจแปลความไปถึงขนาดให้สิทธิผู้ต้องหาที่จะปฏิเสธอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเมื่อเริ่มทำการสอบสวนดังกล่าวข้างต้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า จำเลยแจ้งความเท็จและแจ้งให้ร้อยตำรวจโทธาดา พนักงานสอบสวนจดข้อความอันเป็นเท็จลงในบันทึกคำให้การของจำเลยซึ่งเป็นผู้ต้องหาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นว่าจำเลยเป็นนายธาดา ซึ่งถึงแก่ความตายไปแล้ว หลังจากนั้นเมื่อพนักงานสอบสวนเรียกตัวจำเลยไปสอบถามเนื่องจากจำเลยผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น จำเลยแจ้งความเท็จและแสดงบัตรประจำตัวประชาชนของนายธาดาเพื่อให้ร้อยตำรวจโทธาดาหลงเชื่อว่าจำเลยเป็นนายธาดา จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการให้การและใช้สิทธิในขั้นตอนการถามคำให้การที่จำเลยเป็นผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/4 (1) การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดมาตรา 137, 267, 367

มาตรา 367 ผู้ใดเมื่อเจ้าพนักงานถามชื่อหรือ ที่อยู่ เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายไม่ยอมบอกหรือแกล้งบอกชื่อหรือที่อยู่อันเป็นเท็จ

มาตรา 174 เหตุฉกรรจ์ของมาตรา 172 , 173 “เพื่อจะแก่งให้
บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น”

- ฎ 209/2506 ชกกันแล้วอ้างว่าถูกปล้น
- ฎ 589/2536 สมัครใจร่วมเพศ แล้วอ้างว่าถูกข่มขืน
- ฎ 1424/2554 ลงลายมือชื่อไว้จริง แต่อ้างว่ามีผู้ปลอมลายมือชื่อ

คดี “ชิงซอง” ต่อยกันแล้วกล่าวหาว่าเขาปล้น 174 + 181(1)

ฎ 209/2506 จำเลยเกิดปากเสียงกับนายชิงซองแล้วถูกนายชิงซองชกต่อยเอา แต่จำเลยกลับนำความไปแจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่ามีนักเลง 3 คนกลุ่มรวมทำร้ายจำเลย โดยคนหนึ่งใช้ไม้ตี คนหนึ่งลื้อคคอกอีกคนหนึ่งล้วงเอาเงินในกระเป๋าเสื่อไป 300 บาท ซึ่งเป็นความเท็จ การกระทำของจำเลยเช่นนี้ย่อมเป็นการแก่งจะให้นายชิงซองต้องรับโทษหนักขึ้นและเป็นการกล่าวหาว่านายชิงซองกระทำผิดฐานปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี การกระทำของจำเลยจึงมีความผิดตามปอ มาตรา 174 ประกอบด้วยมาตรา 181 (1)

(น่าจะต้องอ้าง 172 ด้วยเพราะมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายเกิดขึ้นแล้ว แม้ในย่อฎีกาไม่ได้กล่าวไว้)

สมัครใจร่วมเพศ แล้วกล่าวหาว่าเขาข่มขืน 174 + 181 (1)

ฎ 589/2536 ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า โจทก์ร่วมข่มขืนกระทำชำเราจำเลย รูปคดีมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่าจำเลยกับโจทก์ร่วมร่วมประเวณีกันโดยสมัครใจ เมื่อจำเลยรู้อยู่แล้วว่าโจทก์ร่วมมิได้ข่มขืนกระทำชำเราจำเลย แต่ไปแจ้งความ ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่โจทก์ร่วม โดยกล่าวหาว่าโจทก์ร่วม ข่มขืนกระทำชำเราจำเลยการกระทำของจำเลยจึงเป็นการแจ้งข้อความอัน เป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนเพื่อจะเกลี้ยให้โจทก์ร่วม ต้องรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 174 วรรคสอง, 181(1) (น่าจะต้องอ้าง 173 ด้วย เพราะไม่ได้มีความผิดเกิดขึ้น แม้ในฎีกาย่อไม่ได้ กล่าวไว้)

ตัวอย่างผิด 173 แต่ไม่ผิด 174 ว.2

ฎ 1424/2554 จำเลยทราบว่าลายมือชื่อที่จำเลยอ้างว่าปลอม ความจริง เป็นลายมือชื่อของจำเลยซึ่งลงชื่อไว้ มิใช่ลายมือชื่อปลอม การที่จำเลยแจ้งว่ามีการปลอมลายมือชื่อจึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดทางอาญาแก่พนักงานสอบสวนโดยรู้อยู่แล้วว่ามีได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 173 และเมื่อจำเลยเอาความเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา การกระทำของจำเลยจึงเป็นการฟ้องเท็จอันเป็นความผิดตามม.175 อีกกระทางหนึ่ง ส่วนความผิดตามม.174 ว.2 ฟ้องโจทก์มิได้บรรยายว่าจำเลยแจ้งความเท็จเพื่อจะแกล้งให้โจทก์ต้องรับโทษ จำเลยมิได้ยืนยันว่าผู้ที่ปลอมเอกสารคือโจทก์ โดยจำเลยแจ้งความเพียงว่าจำเลยสงสัยโจทก์ ยังไม่พอฟังว่าจำเลยมีเจตนาแกล้งให้โจทก์ต้องรับโทษ ไม่อาจเป็นความผิดตามมาตรานี้

ผิดสำเร็จเมื่อพนักงานสอบสวนได้ทราบข้อความ ไม่ว่าจะเชื่อหรือไม่

ฎ.1076/2551 มีคนรายนำสารพิษเจือปนในน้ำดื่มที่บริษัทจัดไว้ให้แก่พนักงาน มีพนักงาน 4 คน ดื่มน้ำแล้วอาเจียนอย่างรุนแรง จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาต่อพนักงานสอบสวนและเป็นการแจ้งโดยมีเจตนาที่จะแกล้งให้นายจักรวาฬและนายธงชัยได้รับโทษฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและเอาของมีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือลงในน้ำที่มีอยู่หรือจัดไว้เพื่อประชาชนบริโภค การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ปอ.ม.172 และ ม.174 ว.2 และความผิดดังกล่าวเป็นความผิดสำเร็จเมื่อพนักงานสอบสวนทราบข้อความที่จำเลยแจ้ง พนักงานสอบสวนจะทราบว่าข้อความที่จำเลยแจ้งเป็นความเท็จหรือไม่ คดีที่ผู้ต้องหาถูกฟ้องว่ากระทำความผิดเนื่องจากการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จของจำเลยนั้น ศาลจะมีคำพิพากษาอย่างไร และถึงที่สุดแล้วหรือไม่ หาใช่ข้อสำคัญไม่

เท็จ

(1) มาตรา 175 ผู้ใดเอาความเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา หรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง

(2) มาตรา 177 ผู้ใดเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี

ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำในการพิจารณาคดีอาญา

(3) มาตรา 180 ผู้ใดนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี ถ้าเป็นพยานหลักฐานในข้อสำคัญในคดีนั้น

ถ้าความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ได้กระทำในการพิจารณาคดีอาญา

(4) มาตรา 179 ผู้ใดทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาเชื่อว่าได้มีความผิดอาญาอย่างใดเกิดขึ้น หรือเชื่อว่าความผิดอาญาที่เกิดขึ้นร้ายแรงกว่าที่เป็นความจริง

มาตรา 175 ฟ้องเท็จ

ผู้ใดเอาความเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิด

อาญาหรือว่ากระทำความผิดอาญาแรงกว่าที่เป็นความจริง

มาตรา 176 ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 175 แล้วลุแก่

โทษต่อศาล แล้วขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำพิพากษา

ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือศาลจะไม่

ลงโทษเลยก็ได้

ช่องทางแพ่งไม่ผิดฐานฟ้องเท็จตามมาตรา 175

(ฎ 1274 / 2513)

การยื่นคำร้องขจัดทรัพย์แม้เป็นเท็จก็ไม่ผิดฟ้อง
เท็จ (ฎ 941-942/2501)

การยื่นคำร้องขอประกันตัวไม่ใช่คำฟ้อง ถ้าเป็น
ความเท็จก็ไม่เข้าองค์ประกอบฐานฟ้องเท็จ

(ฎ 2453/2521)

มาตรา 175 ฟ้องเท็จต้องเป็นการฟ้องในคดีอาญาเท่านั้น

มาตรา 177 เบิกความเท็จ ทั้งในคดีแพ่งและในคดีอาญา แต่ถ้าคดีอาญารับโทษหนักขึ้น ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าความเท็จนั้นต้องเป็นข้อสำคัญในคดีซึ่งองค์ประกอบนี้ไม่มีในมาตรา 175

มาตรา 178 นำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานเท็จ กฎหมายให้ปรับใช้ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาเช่นเดียวกันกับมาตรา 177 แต่ถ้าเป็นคดีอาญาต้องรับโทษหนักขึ้น

ฎ 3054/2566 ผู้มีสิทธิในที่ดินสปกขายที่ดินให้ผู้อื่นไปแล้ว แล้วผู้อื่นนั้นขายต่อโจทก์ซื้อต่อเป็นทอดที่ 3 แล้วเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดิน แต่ถูกผู้มีสิทธิในที่ดินสปก.ฟ้องโจทก์ว่าบุกรุก ขอให้ลงโทษทางอาญา และฟ้องฐานละเมิดในทางแพ่งด้วย โจทก์จึงมาฟ้องกลับว่าผู้มีสิทธิในที่ดินสปก.ฟ้องเท็จและเบิกความเท็จในคดีอาญาเดิม ศาลฎีกาพิพากษาลงโทษฐานฟ้องเท็จและเบิกความเท็จ

ความผิดเกิดขึ้นที่ที่ฟ้องคดี แม้ศาลไม่รับฟ้องก็ถือว่าเป็นฟ้องแล้ว

(ฎ.15232/2553)

แม้บรรยายไม่ครบองค์ ประกอบความผิดถือว่าเป็นฟ้องเท็จได้

(ฎ.161/2505)

แม้ศาลยกฟ้องชั้นไต่สวนมูลฟ้องก็ถือว่าเป็นผิดฐานฟ้องเท็จแล้ว

(ฎ.1007/2524, 5558/2534) การถอนฟ้องในระหว่างชั้นไต่สวนมูลฟ้องคงเป็นเหตุให้ศาลใช้ดุลพินิจกำหนดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ลงโทษเลยก็ได้ตาม ป.อ. มาตรา 176 (ฎ 15243/2557)

การเป็นโจทก์ร่วมกับอัยการ ถ้าข้อความ ในคำฟ้องเป็นเท็จและโจทก์ร่วมรู้ว่าข้อความในฟ้องของพนักงานอัยการเป็นเรื่องเท็จ โจทก์ร่วมย่อมจะผิดฐานฟ้องเท็จ (ฎ 3887/2533)

ฎ. 1941/2564 ความผิดตามมาตรา 175 มุ่งหมายเพียง
ว่าเอาความอันเป็นเท็จฟ้องกล่าวหาผู้อื่นในทางอาญาเท่านั้นก็
เป็นความผิดแล้วมิได้บัญญัติว่าเป็นความเท็จที่จะทำให้มี
ความผิดทางอาญา ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้แก๊งกล่าวหากัน
ในทางอาญาอันจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาถูกฟ้องได้รับความ
เดือดร้อน ดังนั้น แม้ในคดีที่จำเลยฟ้องเท็จ คดีถึงที่สุดโดยศาล
ฎีกามีคำวินิจฉัยว่าจำเลยซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวไม่ใช่
ผู้เสียหายโดยนิตินัยไม่มีสิทธิฟ้องก็ตาม จำเลยก็มีความผิดฐาน
ฟ้องเท็จแล้ว

ฟ้องผู้พิพากษาในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติโดยชอบ ถือเป็นการฟ้องเท็จกับดูหมิ่นศาล

ฎ.8244/2563 แม้การบรรยายฟ้องของจำเลยถูกต้องตามกฎหมายและผู้พิพากษาอาจจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องได้ก็ตาม แต่มิใช่ว่าจะต้องสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องทุกคดี ดังนั้น ในชั้นตรวจฟ้องที่ผู้พิพากษาพิจารณาฟ้องของจำเลยแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้พิพากษาอีกคดีหนึ่งที่มีคำสั่งให้ออกหมายจำคุกจำเลยตามคำพิพากษาศาลฎีกาไม่เป็นความผิด ผู้พิพากษาในคดีหลังชอบที่จะพิพากษายกฟ้องเสียได้ โดยไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาและใช้ดุลยพินิจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยไม่มีพยานหลักฐานว่าผู้พิพากษาในคดีหลังใช้ดุลยพินิจดังกล่าวเพราะต้องการบิดเบือนข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพื่อช่วยเหลือผู้พิพากษาในคดีแรกให้พ้นผิด การกล่าวอ้างในฟ้องว่าผู้พิพากษาในคดีหลังปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือโดยทุจริต บิดเบือนข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เพราะมีเจตนาพิเศษเพื่อช่วยเหลือผู้พิพากษาในคดีแรกซึ่งเป็นผู้พิพากษาร่วมกันให้พ้นจากการกระทำผิด จึงเป็นการกล่าวหาว่าผู้พิพากษาในคดีหลังกระทำความผิดอาญา โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่าผู้พิพากษาในคดีหลังไม่ได้กระทำความผิดตามที่จำเลยฟ้อง แต่จำเลยยังเอาความอันเป็นเท็จฟ้องต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญาตามฟ้อง กระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ และดูหมิ่นศาล (สามศาลยื่นจำคุก ๒ ปี ไม่รอลงโทษ)

เจ้าหน้าที่นำสัญญากู้ปลอมไปฟ้อง:ผิดทั้งปลอม ฟ้องเท็จ เบิกความเท็จ และนำสืบเท็จ

ฎ.8902/2552 เมื่อโจทก์ร่วมมิได้ทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินกับ บ. แต่จำเลยจัดให้ บ. และ ผ. ลงชื่อในสัญญากู้ยืมเงินโดย**ปลอมลายมือชื่อโจทก์ร่วม** จึงเชื่อว่าจำเลยเป็นผู้**ปลอม** สัญญากู้ยืมเงิน การที่จำเลยยื่นฟ้องโจทก์ร่วมโดยระบุว่าโจทก์ร่วมออกเช็คชำระหนี้เงินกู้ยืมถึงกำหนดชำระและบังคับได้ตามกฎหมายจึงเป็น**ฟ้องเท็จ** เพราะการกู้ยืมเงินไม่ได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อโจทก์ร่วม จึงไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ เมื่อจำเลย**เบิกความยืนยันและอ้างส่ง**หนังสือสัญญากู้ยืมเงินปลอมเป็นพยานต่อศาล จึงเป็นความผิดฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จด้วยความผิดตามมาตรา 265 และ 268 ประกอบมาตรา 265 ต้องลงโทษตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 ตามมาตรา 268 วรรคสอง แต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 มาตรา 177 วรรคสอง และมาตรา 180 วรรคสอง เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท มาตรา 177 วรรคสองและมาตรา 180 วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดมีระวางโทษเท่ากัน จึงให้ลงโทษตามมาตรา 180 วรรคสอง

ถ้าสัญญาถูกต้อง ลูกหนี้อาจผิดฐานแจ้งความเท็จ ฟ้องเท็จ และเบิกความเท็จเสียเอง

ฎ 3887/2533 โจทก์กรอกข้อความในสัญญาคู่และสัญญาค้ำประกันจนเรียบร้อยแล้ว จึงให้จำเลยที่ 1 ลงชื่อในช่องผู้กู้ จำเลยที่ 1 แจ้งความต่อนักงานสอบสวนว่าโจทก์ปลอมเอกสารสัญญาคู่และสัญญาค้ำประกันเป็นเหตุให้โจทก์ถูกจับกุม เมื่อสัญญาคู่และสัญญาค้ำประกัน ไม่ใช่เอกสารปลอม จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานและการที่จำเลยที่ 1 เข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีอาญาซึ่งอัยการฟ้องโจทก์ในข้อหาปลอมและใช้เอกสารปลอม โดยบรรยายฟ้องว่าโจทก์ปลอมเอกสารสัญญาคู่และสัญญาค้ำประกัน เมื่อเอกสารดังกล่าวไม่ใช่เอกสารปลอม ฟ้องดังกล่าวจึงเป็นเท็จ จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานเอาความอันเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำผิดอาญา และการที่จำเลยที่ 1 เข้าเบิกความในคดีอาญาดังกล่าวว่าจะลงชื่อในสัญญาคู่ และสัญญาค้ำประกัน นั้น เอกสารยังไม่มีกรอกข้อความใด ๆ และเป็นกรอกคู่และค้ำประกันเงิน 20,000 บาท ไม่ใช่ 90,000 บาท โจทก์มาเติมข้อความภายหลัง เช่นนี้ จึงเป็นการเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล และความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานเบิกความเท็จ

ฟ้องเขาว่าเขาฟ้องเท็จและเบิกความเท็จกล่าวหาตน ทั้ง ๆ ที่เขาฟ้องตามความจริง ผิด
ฐานฟ้องเท็จและเบิกความเท็จเสียเอง (จำคุก 8 เดือน ไม่รอลง)

ฎ 3038/2562 โจทก์ฟ้อง พ. จำเลย และ ล. เป็นคดีหมายเลขดำที่ 657/2556 ให้เพิกถอน
การจดทะเบียนจำนอง จำเลยให้การต่อสู้ว่า พ. ขอให้ ล. นำเงินไปไถ่ถอนจำนองบ้านและที่ดิน
จากธนาคาร แล้ว พ. กับจำเลยจะเปลี่ยนมาจดทะเบียนจำนองกับ ล. แทน ประเด็นที่ต้องวินิจฉัย
ในคดีดังกล่าวคือการจดทะเบียนจำนองระหว่าง พ. และจำเลยกับ ล. เป็นการประกันหนี้ที่มีอยู่
จริงหรือไม่ หรือเป็นการแสดงเจตนาลวงฉ้อฉลโจทก์ ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณาคือเงินที่ไถ่
ถอนจำนองจากธนาคารเป็นเงินของ พ. หรือ ล. คำเบิกความของจำเลยที่ว่าเงินไถ่ถอนจำนองเป็น
ของ ล. จึงเป็นข้อสำคัญในคดี เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเงินที่ไถ่ถอนจำนองจากธนาคารเป็นเงินของ
พ. มิใช่ของ ล. ตามที่จำเลยยืนยัน คำเบิกความของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ 657/2556 ของ
ศาลแพ่งธนบุรีฟังได้ว่าเป็นเท็จและเป็นข้อสำคัญในคดี จำเลยจึงมีความผิดฐานเบิกความ
เท็จ ส่วนความผิดฐานฟ้องเท็จในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ. 4218/2557 เมื่อจำเลยทราบอยู่
ก่อนแล้วว่าเงินที่นำไปไถ่ถอนจำนองจากธนาคารเป็นเงินของ พ. มิใช่ของ ล. การกล่าวอ้างในคำ
ฟ้องว่าโจทก์ฟ้องเท็จและเบิกความเท็จว่า เงินที่ไถ่ถอนจำนองเป็นของ พ. จึงเป็นการเอาความ
อันเป็นเท็จมาฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ

ฎ 3054/2566 ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยชายที่ดินพิพาทให้แก่นายบสามีนางด.ตั้งแต่ปี 2546 แล้วหาใช่เป็นการนำที่ดินพิพาทไปเป็นประกันเงินกู้ การที่จำเลยส่งมอบที่ดินพิพาทให้นายบ.ครอบครองทำประโยชน์ ถือได้ว่าจำเลยได้สละสิทธิทำกินในที่ดินพิพาท มีผลให้จำเลยสิ้นสิทธิในการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำเลยจึงรู้อยู่แล้วว่าจำเลยสิ้นสิทธิในการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทตั้งแต่ชายที่ดินดังกล่าวให้แก่นายบ.การที่จำเลยกลับมาอ้างสิทธิตามส.ป.ก. 4-01 ฟ้องขอให้ลงโทษโจทก์ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทมาจากนายบ. และนางด.จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ส่วนโจทก์จะได้สิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทหรือไม่ ย่อมเป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่จะต้องพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ดังนั้นที่จำเลยฟ้องโจทก์ในความผิดฐาน บุกรุกจึงเป็นการเอาความอันเป็นเท็จมาฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา ซึ่งหากศาลเชื่อว่าโจทก์กระทำความผิดจริง ศาลอาจพิพากษาลงโทษโจทก์ การเบิกความเท็จของจำเลยจึงเป็นข้อสำคัญในการพิจารณาคดีอาญา ศาลฎีกาพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา ตามป.อ.มาตรา ๑๗๕ ให้จำคุก 6 เดือน และฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล ตามมาตรา ๑๗๗ วรรคสอง ให้จำคุก 6 เดือนรวมจำคุก 12 เดือน ไม่รอกการลงโทษจำคุก

บางกรณีอาจผิดแจ้งความเท็จได้ ถ้าไม่ใช่การยื่นคำคู่ความ

ฎ.3520/2527 นำโฉนดที่ดินปลอมซึ่งมีรอยตราปลอมของเจ้าพนักงานประทับและแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานศาลอาญาก็เพื่อประโยชน์ในการใช้โฉนดที่ดินปลอม โดยให้เจ้าพนักงานศาลหลงเชื่อว่าจำเลยมีหลักทรัพย์เพียงพอ

ฎ.447/2484 ทำมรณะบัตรไปยื่นต่อศาลเพื่อแสดงว่าผู้ถูกประกันตายโดยหวังจะไม่ให้ถูกปรับตามสัญญาประกันต่อศาล

ข้อความที่ฟ้องเท็จนั้นต้องเป็นเนื้อหาไม่ใช่

รายละเอียด

ฎ 430/2515 โจทก์ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอดำเนินสะดวกว่าจำเลยออกเช็คไม่มีเงิน แล้วจำเลยมาฟ้องว่าโจทก์ไปแจ้งความเท็จที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านแพ้ว การฟ้องโดยระบุสถานีตำรวจที่โจทก์ไปแจ้งความผิดจากความจริงไปนั้น ไม่ใช่เนื้อหาของการกระทำผิดอาญาฐานแจ้งความเท็จ จะถือว่าจำเลยกระทำผิดฐานฟ้องเท็จหาได้ไม่

ฎ 975/2531 จำเลยซึ่งเป็นพนักงานอัยการฟ้องโจทก์ในข้อหาดูหมิ่น หมิ่นประมาท พระมหากษัตริย์ ฯ โดยบรรยายฟ้องเป็นสองตอน คือตอนแรกเป็นข้อความที่อ้างว่าโจทก์เป็นผู้กล่าวซึ่งได้ระบุไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ ส่วนตอนหลังมีใจความเป็นการแปลหรืออธิบายความหมายของข้อความในตอนแรก ดังนี้ เมื่อพิจารณาตามปวิ.มาตรา 158 (5) ประกอบแล้ว แสดงว่าข้อความที่พนักงานอัยการระบุไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ คือ 'ถ้อยคำพูด' ที่พนักงานอัยการต้องกล่าวไว้ในฟ้องตามบทกฎหมายดังกล่าว และข้อความตอนหลังเป็นการอธิบายความหมายเท่านั้น เมื่อข้อความที่โจทก์ฟ้องอ้างว่าจำเลยบรรยายฟ้องอันเป็นความเท็จเป็นส่วนหนึ่งของคำบรรยายฟ้องในตอนหลังและมีลักษณะเป็นการอธิบายความหมายด้วยเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าข้อความที่โจทก์อ้างว่าเป็นเท็จนั้นพนักงานอัยการมีความประสงค์จะอธิบายความหมายของถ้อยคำพูดของโจทก์เท่านั้น แม้จะใช้ถ้อยคำผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปบ้าง กรณีก็ไม่อาจถือได้ว่าพนักงานอัยการยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ ไม่เป็นความผิดตามปอ.มาตรา 200 และจำเลยย่อมไม่มีเจตนาหมิ่นประมาทโจทก์แต่อย่างใด กับไม่มีมูลเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ด้วย

ต้องมีองค์ประกอบภายในเรื่อง เจตนา : ต้องรู้ข้อเท็จจริงว่าข้อความที่ฟ้องเป็นเท็จ

- ฎ 4162 / 2536 เข้าใจว่าทรัพย์ที่ทูปเป็นของตนจึงไปฟ้องคนทูปว่าทำให้เสียทรัพย์
- ฎ 6403 / 2545 พฤติการณ์ของโจทก์ทั้งสามเกี่ยวกับการทำสัญญาจะขายที่ดินแก่จำเลยที่ 1 มีเหตุทำให้จำเลยที่ 1 เข้าใจได้ว่าโจทก์ทั้งสามร่วมกันหลอกลวงจำเลยที่ 1 ทั้งข้อความที่จำเลยที่ 1 แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนก็เป็นการแจ้งข้อความไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงไม่มีมูลความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา และการที่จำเลยที่ 1 เข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการในคดีที่พนักงานอัยการฟ้องโจทก์ทั้งสามเป็นจำเลยในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์ของจำเลยที่ 1 ย่อมไม่มีมูลความผิดฐานฟ้องเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาเช่นกัน
- ฎ 9941/2553 ฟ้องเพราะเข้าใจโดยสุจริตว่าโจทก์และ ศ. ร่วมกันหลอกลวงเอาเงิน 1,100,000 บาท ไปจากจำเลยแล้วไม่คืนให้ตามที่ตกลงกันโดยจำเลยเชื่อว่าตนมีสิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องคดีอาญาได้ การกระทำของจำเลยจึงขาดเจตนาที่จะทำให้เป็นความผิดฐานฟ้องเท็จ

ฎ. 5540/2560 การที่จำเลยทั้งสามฟ้องโจทก์ทั้งสองในความผิดฐานบุกรุกทำให้เสียหายและลักทรัพย์เป็นการฟ้องโดยสุจริตตามที่จำเลยทั้งสามเชื่อว่าตนเองมีสิทธิ ตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จำเลยทั้งสามรู้อยู่แล้วว่าโจทก์ที่ 1 เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินและเป็นเจ้าของรั้วกับประตูเหล็กโดยจำเลยทั้งสามไม่มีสิทธิครอบครอง และไม่ใช่เป็นเจ้าของรั้วกับประตูเหล็ก แล้วนำข้อความซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จไปฟ้องโจทก์ทั้งสองแต่อย่างใด การกระทำของจำเลยทั้งสามจึงขาดเจตนาในการกระทำความผิดฐานร่วมกันฟ้องเท็จ จำเลยทั้งสามจึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 175

ฎ.1911/2560 จำเลยเข้าใจโดยสุจริตว่าการกระทำของโจทก์เป็นความผิดอาญาตามพรบ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คตั้งที่นายความแนะนำ ถือว่าจำเลยไม่มีเจตนาฟ้องเท็จ ไม่ผิด

แม้ในคดีที่ฟ้องเท็จ พยานยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดก็เป็นฟ้องเท็จได้

ฎ.5100/2539 โจทก์กับจำเลยที่ 1 ยังโต้แย้งสิทธิในที่ดินพิพาทอยู่ การที่จำเลยที่ 1 เอาความอันรู้ว่าเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่า โจทก์กระทำความผิดอาญาในความผิดฐานบุกรุกและทำให้เสียหาย แม้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าพยานยังฟังไม่ได้ว่าโจทก์กระทำความผิดดังกล่าว แต่เมื่อปรากฏว่าในบริเวณที่ดินพิพาทที่จำเลยที่ 1 อ้างว่า โจทก์นำรถแทรกเตอร์เข้าไปไถดินต้นยางพาราของจำเลยที่ 1 ไม่มีต้นยางพาราพันธุ์ จี.ที.ปลูกอยู่ การที่จำเลยที่ 1 นำความอันรู้ว่าเป็นเท็จมาฟ้องและเบิกความเท็จว่า โจทก์นำรถแทรกเตอร์เข้าไปไถดินต้นยางพาราพันธุ์จี.ที. ของจำเลยที่ 1 เสียหาย 57 ต้น และจำเลยที่ 2 เบิกความเท็จว่าต้นยางพาราบริเวณดังกล่าว จำเลยที่ 1 ปลูกมาประมาณ 2 ถึง 3 ปีแล้ว อันเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานทำให้เสียหาย โดยจำเลยที่ 1 รู้ว่า ข้อความตามฟ้องและที่จำเลยทั้งสองเบิกความเบิกความนั้นเป็นเท็จและความเท็จดังกล่าวเป็นข้อสำคัญในคดี จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานฟ้องเท็จ และเบิกความเท็จตามป.อ. มาตรา 175 และ 177 วรรคสอง จำเลยที่ 2 มีความผิดฐานเบิกความเท็จตาม ป.อ. มาตรา 177 วรรคสอง

ทนายความที่เรียงคำฟ้องโดยหลักแล้วต้องถือว่าไม่มีเจตนา

- ฎ 426/2512 โจทก์ไม่มีพยานนำสืบว่าจำเลยทั้งสองได้สมคบกัน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้เรียงคำฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งจำเลยที่ ๒ ได้นำสืบว่าจำเลยที่ ๑ มาปรึกษาเล่ารายละเอียดให้ฟัง และจะฟ้องผู้เสียหาย จำเลยที่ ๒ ตกลงรับว่าความให้ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยที่ ๒ เรียงคำฟ้องและรับว่าความในหน้าที่ของทนายความ ข้อความที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงเป็นข้อความที่ได้จากคำบอกเล่าของจำเลยที่ ๑ และจะเป็นความเท็จหรือความจริง จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นทนายความย่อมไม่มีโอกาสจะทราบได้ นอกจากจะปรากฏตามหลักฐานที่นำสืบหากในเวลาภายหลังหน้าความปรากฏชัดว่า คำฟ้องมีข้อความอันเป็นเท็จผู้ที่จะต้องรับผิดชอบก็คือจำเลยที่ ๑ หาใช่จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นแต่ผู้เรียงคำฟ้องตามคำบอกเล่าในหน้าที่ของทนายความไม่ ส่วนฟ้องของจำเลยที่ ๑ จะมีข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่นั้น พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยว่าคำฟ้องจำเลยเป็นเท็จ

แต่ถ้าทนายรู้เห็นความเท็จมาโดยตลอดผิดได้

ฎ.19980/2555 การเป็นทนายความผู้เรียงคำฟ้องก็
อาจเป็นตุลาการร่วมกับตัวความกระทำคามผิดฐานฟ้อง
เท็จได้ หากทนายความกระทำไปโดยรู้เห็นหรือร่วมกับ
ตัวความวางแผนเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นมาตั้งแต่
ต้น

มาตรา 176 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 175 แล้วลู่แก่โทษต่อศาล และ
ขอถอนฟ้องหรือแก้ฟ้องก่อนมีคำพิพากษา ให้ศาลลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
กำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

การขอถอนฟ้อง ศาลถือว่าเป็นการลู่แก่โทษ (ฎ.5/2508, 15232/2553)

สมัย ๕๒ ปี ๒๕๔๒

คำถาม นางสาวสำลีถูกนายแก้วข่มขืนกระทำชำเราจึงเข้าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนกล่าวหานายแก้ว ว่าข่มขืนกระทำชำเราตน นายแก้วซึ่งเป็นผู้ต้องหาให้การต่อพนักงานสอบสวนว่าไม่เคยข่มขืนกระทำชำเรานางสาวสำลี ต่อมานายแก้วยื่นฟ้องนางสาวสำลีต่อศาลเป็นคดีอาญาฐานลักทรัพย์ว่า นางสาวสำลิลักแหวนเพชรของตนไป ๑ วง ซึ่งไม่เป็นความจริงและนายแก้วได้เบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องว่านางสาวสำลีมาที่บ้านตนและลักแหวนเพชรไป คดีที่นายแก้วฟ้องนี้ศาลพิพากษายกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง

ให้วินิจฉัยว่านายแก้ว มีความผิดฐานใดหรือไม่

คำตอบ นายแก้วให้การแก้พนักงานสอบสวนในฐานะผู้ต้องหาจะให้การอย่างไรหรือไม่ให้การเลยก็ได้ เป็นสิทธิของผู้ต้องหา ดังนั้น แม้คำให้การของนายแก้วผู้ต้องหาไม่เป็นความจริง นายแก้วก็ไม่มีความผิดฐานแจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 172

การที่นายแก้วฟ้องนางสาวสำลีฐานลักทรัพย์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นการนำความเท็จมาฟ้องและนายแก้วเบิกความเท็จว่านางสาวสำลีลักแหวนเพชรของนายแก้วไปอันเป็นองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าข้อความตามฟ้องและที่เบิกความเป็นเท็จซึ่งความเท็จที่เบิกความนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี แม้ศาลพิพากษายกฟ้องชั้นไต่สวนมูลฟ้อง โดยนางสาวสำลียังไม่อยู่ในฐานะจำเลยก็ตาม นายแก้วก็มีความผิดฐานฟ้องเท็จและเบิกความเท็จตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 175 และมาตรา 177 วรรคสอง (คำพิพากษาฎีกาที่ 5558/2534)

สมัย 60 ปี 2550

คำถาม นายเอกกับนายต้นเป็นคนไทยได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษาต่อ ณ ประเทศอินเดียด้วยกัน ขณะที่อยู่บริเวณห้องผู้โดยสารขาออกที่สนามบินประเทศอินเดีย เพื่อจะเดินทางกลับมาเยี่ยมญาติที่ประเทศไทย นายเอกซื้อของที่สนามบินจนเงินหมดจึงขอยืมเงินนายต้นเพื่อเสียภาษีสนามบิน นายต้นไม่ให้จึงเป็นปากเป็นเสียงกัน ในขณะนั้นเองนายเอกถือโอกาสล้วงเอาเงินจากกระเป๋าเสื้อนายต้นไปห้าพันบาท นายต้นโกรธนายเอกมาก ครั้นนายเอกนายต้นเดินทางกลับถึงประเทศไทย นายต้นยังไม่หายโกรธจึงไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนกองปราบปรามว่านายเอกใช้กำลังทำร้ายชกต่อยตนจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายแล้วในทันทีทันใดนั้นได้ลักเอาเงินของตนไปห้าพันบาทที่สนามบินประเทศอินเดีย อันเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์

ให้วินิจฉัยว่า นายเอกและนายต้นมีความผิดฐานใด และรับโทษในราชอาณาจักรได้หรือไม่

คำตอบ นายเอกคนไทยล้วงเอาเงินจากกระเป๋าเสื้อของนายต้นคนไทย
ที่ไปด้วยกันที่ประเทศอินเดีย เป็นการกระทำผิดฐานลักทรัพย์นอก
ราชอาณาจักร เมื่อนายเอกซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย และนายต้น
ผู้เสียหายร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน นายเอกจึงต้องรับโทษภายใน
ราชอาณาจักรตาม ปอ.มาตรา 8 (ก) (8)

ส่วนการที่นายต้นไปแจ้งความร้องทุกข์ดังกล่าว เป็นการแจ้งข้อความ
อันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาเพื่อจะเกลี้ยให้นายเอกต้องรับโทษใน
ความผิดฐานชิงทรัพย์ซึ่งหนักขึ้นกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ ซึ่งหนักขึ้นกว่า
ความผิดฐานลักทรัพย์ นายต้นจึงมีความผิดตามมาตรา 172, มาตรา 174
วรรคสาม และเมื่อความผิดฐานชิงทรัพย์ที่นายต้นกล่าวหาว่านายเอกกระทำมี
อัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่สามปีขึ้นไป นายต้นจึงมีความผิดตามมาตรา
181(1) ด้วย ซึ่งความผิดเหล่านี้นายต้นต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามมาตรา
4 วรรคแรก

คำตอบ สมัย 66 ปี 2556

ขณะที่สตต.เพชรเข้าไปค้นนายดำ นายดำไม่รู้ว่าสตต.เพชรเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่เพราะไม่ได้แต่งเครื่องแบบตำรวจและไม่ได้แสดงหลักฐาน การกระทำ ของ นายดำจึงไม่เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 138 (ฎ 195/2546)

การกระทำของสตต.เพชรที่แจ้งความโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงเป็นว่าหลังจากชกต่อยแล้ว นายดำยังใช้อาวุธปืนเล็งยิงไปที่สตต.เพชร 3 นัด แต่ไม่ถูกเพราะสตต.เพชรกระโดดหลบทันทั้งที่ ข้อเท็จจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น เป็นไปเพื่อให้ข้อกล่าวหาว่านายดำพยายามฆ่าเจ้าพนักงานสามารถ ลงโทษนายดำได้ จึงเป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ เกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นเสียหาย และเป็นการเพื่อจะเกลี้ยให้บุคคลใดต้องรับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ตามปอ.ม.172, 174 วรรค สอง ประกอบม.181(2)